

HANDLINGSPLAN FOR KOMMUNALE SMÅBÅTHAVNER

1. **Innledning** side 2
2. **Miljø**
 - 2.1 Miljøplan
 - 2.2 Avfallshåndtering og spyle-plass
 - 2.3 Miljøinformasjon
3. **Kvalitet**
 - 3.1 Universell utforming
 - 3.2 Belysning i båthavn
 - 3.3 Kvalitetsinformasjon
4. **Sikkerhet**
 - 4.1 Risiko og sårbarhetsanalyse
 - 4.2 Sikkerhetsplan
 - 4.3 Sikkerhetsinformasjon
5. **Forvaltningsregime**
 - 5.1 Driftsform
 - 5.2 Grunnleieavtale
 - 5.3 Driftsavtale
 - 5.4 Inntak, tildelingskriterier, ventelister og arv
 - 5.5 Båtforeningenes fellesråd
 - 5.6 Småbåthavnutvalg
 - 5.7 Finansiering
6. **Insentiv ordninger**
 - 6.1 Besøksplasser
 - 6.2 Utsetting og lagring av småbåter
7. **Opprydding av friområder ved sjøen**
8. **Sluttord**

Innledning

Stavanger kommune ønsker å legge til rette for bruk av fritidsbåter, enten brukerne er lokale eller tilreisende. Sammen med blant andre våre lokale båtforeninger tilsluttet Stavanger Båtforeningers Fellesråd (SBF) skal vi forvalte og utvikle våre kommunale småbåthavner til beste for brukerne og allmennheten. Sammen skal vi legge til rette for småbåthavnenes videre utvikling, slik at Stavangers småbåthavner blir et miljøvennlig og sikkert sted å være. Sammen med innbyggerne skal vi skape småbåthavnene til trivelige steder i et dynamisk samfunn i takt med sin samtid.

Handlingsplan for småbåthavner legger føringer og mål for hvordan Stavanger kommunes småbåthavner skal forvaltes, drives og utvikles. Handlingsplanen tar hovedsakelig utgangspunkt i K120 - Kommunedelplan for småbåthavner i Stavanger, andre politiske saker, lover, forskrifter og innspill fra båtforeningene.

Båthavnene våre skal ikke forurenske natur og sjø. Hensyn til miljø og sikkerhet skal være tungtveiende i drift av våre kommunale småbåthavner. Arbeidet med miljø og sikkerhet gis høyeste prioritet. Alle havnene skal ha sin egen miljøplan, sikkerhetsplan, kvalitetsmål, samt planer og rutiner for hvordan risiko identifiseres og reduseres. Det skal lages en risiko og sårbarhetsanalyse i hver kommunal småbåthavn.

Handlingsplan for småbåthavner skal være i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og regler, deriblant plan- og bygningsloven, havne- og farvannsloven, kulturminneloven, friluftsløven, forurensningsloven, naturmangfoldloven og kommunedelplan for småbåthavner.

2. Miljø

Småbåtforeningene og Stavanger kommune vil sammen arbeide for å få til god miljøatferd i småbåthavner og ute på sjøen. Klima- og forurensningsdirektoratet har bedt alle kommuner, marinaer og båtforeninger bidra til å hindre forurensing av småbåthavner. Noen småbåthavner har laget spyle- og vedlikehold plasser med godkjent avløp ut i sjøen, mens flere småbåthavner har slike plasser under planlegging. Ved søknad om behandling av oljeholdig avløpsvann skal det legges ved kart over det aktuelle området, situasjonsplan og tegning av ønsket olje- bensinutskiller, og prøvetakings-kum. Det er Stavanger kommune v/ Vann og avløpsverket som behandler slik søknad. Kommunens byggesaksavdeling behandler søknader etter plan- og bygningsloven.

2.1 Miljøplan

- Det skal innen ett år etter inngåelse av driftsavtale (pkt.6.3) og vedtatt handlingsplan utarbeides en miljøplan for den enkelte småbåthavn.
- Miljøplanen skal inneholde krav til avfallsbehandling, bruk av vann, energi og andre ressurser, samt bruk av miljøvennlige produkter.
- Miljøplanen gjennomgås årlig og revideres minimum hvert 4. år. Krav til helse, miljø og sikkerhet (HMS) samt til avfallshåndtering skal være tilfredsstillende i.h.t. norsk lov, jmfør bl.a. kapittel 20 i Forurensningsforskriften.
- Det er hver enkelt småbåthavn som er ansvarlig for at miljøplanen blir fulgt.

2.2 Avfallshåndtering og spyle-plass

Dersom det er behov for det, skal hensiktsmessige og merkede beholdere for allslags småbåtavfall være tilgjengelig i småbåthavnen. Alt avfall samlet inn i småbåthavn er å anse som næringsavfall.

- Farlig avfall skal leveres eller hentes av godkjent mottaker og behandles i henhold til forskrift for farlig avfall.
- Det skal innen et år etter inngåelse av driftsavtale beskrives en ordning for tømning av septiktank og utpumping av sumpvann. Alle småbåter som har behov, skal ha tilgjengelig et slikt anlegg.

Dersom småbåthavn har anlegg for reparasjon og vasking av båter, skal dette ikke medføre at forurensing tilføres kommunalt avløpsanlegg, sjøen eller naturen.

Slik kan det gjøres: Spyle-plass med tett dekke og sandfangskum som samler opp faststoff fra høytrykksspyling av båtskrog. Foto: Blommenholm båtforening.

2.3 Miljøinformasjon

Alle våre kommunale småbåthavner skal ved oppslag eller lignende informere om miljøvennlig atferd til sjøs og i båthavn. Miljøinformasjonen skal være tilgjengelig for alle brukere av småbåthavnen.

Sorteringsmuligheter:

Mottakspunkter for farlig avfall. Informasjonstavle til høyre. Foto: NGI

Nøkkelen til miljøvennlig båthold:

Sette opp beholdere for ulike typer farlig avfall. Beholderne skal være godt merket, sikret mot uvedkommende og lett tilgjengelig for brukerne. Ta kontakt med et avfallsselskap for hjelp.

3. Kvalitet

Med alltid å ha fokus på kvalitet i våre småbåthavner vil man sikre langsiktig og kontinuerlig forbedringsarbeid. Brukere av småbåthavnen vil dermed få et stadig bedre bruksområde. Bedre kvalitet bidrar til økt sikkerhet. Alle våre småbåthavner skal ha årlige kvalitetsmål.

3.1 Universell utforming

Småbåthavnene skal så langt som mulig tilrettelegge og utforme de fysiske forholdene i båthavnen, slik at båthavnen kan benyttes av flest mulig. Mennesker med nedsatt funksjonshemming må kunne ha småbåt og være passasjer i småbåt. Det vises til Lov om universell utforming og minner om at den gjelder både nyanlegg, ombygging, renovering og forbedring av våre småbåthavner.

3.2 Belysning i småbåthavn

Noen av våre kommunale småbåthavner er tilknyttet offentlig veglys, mens andre ikke. Småbåthavnene er vedtatt offentlig tilgjengelige.

- Det tas innen et år etter inngåelse av driftsavtale en gjennomgang av utebelysning i våre småbåthavner.
- Det kartlegges belysning i forhold til trygghet, arkitektonisk, estetisk og stemningsskapende. Etter utført kartlegging tas forbedringer med i båthavnens kvalitetsmål.
- Det vurderes like rammevilkår for belysning av utearealer i våre kommunale småbåthavner.

3.3 Kvalitetsinformasjon

Alle våre kommunale småbåthavner skal ved oppslag eller lignende informere om småbåthavnens kvalitetsarbeid og kvalitetsmål. Kvalitetsinformasjonen skal være tilgjengelig for alle brukere av småbåthavnen.

4. Sikkerhet

Sikkerhet i våre kommunale småbåthavner krever omtanke, holdninger og prioritet, slik at skader ikke aksepteres. For å forebygge skader gis arbeidet med sikkerhet i kommunale båthavner høyeste prioritet.

4.1 Risiko og sårbarhetsanalyse i hver båthavn

- Det skal innen ett år etter inngåelse av driftsavtale og vedtatt handlingsplan tas i bruk en felles mal for ROS analyse i våre småbåthavner. ROS analysen suppleres med stedlige behov.
- ROS analysen gjennomgås årlig og revideres minimum hvert 4 år.
- Forhold nevnt i kommunedelplanens risikovurdering av småbåthavner tas med i ROS analysen.
- Alle våre småbåthavner skal fungere som nødhavn ved behov.

4.2 Sikkerhetsplan

Det lages en sikkerhetsplan i hver båthavn, med mål om forbedringer etter utført ROS analyse. Alle fysiske områder i småbåthavnen skal dekkes.

4.3 Sikkerhetsinformasjon

Alle våre kommunale småbåthavner skal ved oppslag eller lignende informere om sikkerhetsvennlig atferd til sjøs og i båthavn. Sikkerhetsinformasjonen skal være tilgjengelig for alle brukere av småbåthavnen.

5. Forvaltningsregime

5.1 Driftsform

Stavangers kommunale småbåthavner administreres og drives av ideelle båtforeninger. Hver småbåthavn har sin egen grunnleieavtale og sin egen driftsavtale. Avtalene er i samsvar med handlingsplanen og skal godkjennes av Stavanger kommune.

5.2 Grunnleieavtale

Grunnleieavtale mellom Stavanger kommune og alle kommunale småbåthavner er inngått for 40 år. Avtalen gjelder fra 1. juli 2012 til 1. juli 2052.

5.3 Driftsavtale

Driftsavtalen oppdateres og revideres hvert 4. år.

Ny driftsavtale følger vedlagt som eget vedlegg. Driftsavtalen er i samsvar med grunnleieavtalen. Uenighet mellom partene om tolkning av avtalene skal søkes løst i minnelighet. Dersom minnelig løsning ikke er mulig, skal saken avgjøres av en voldgiftsrett bestående av 3 medlemmer. Rettens medlemmer oppnevnes av justitiarius i Stavanger tingrett. Formannen skal ha de kvalifikasjoner som stilles til en dommer. Voldgiftsretten avgjør hvorledes omkostningene skal fordeles mellom partene. (dette står også i grunnleieavtalen)

5.4 Inntak, tildelingskriterier, ventelister og arv:

- Medlemskap skal være personlig og kreves av alle som har plass eller som søker om plass i båtforening / kommunal båthavn.
- Det er kun tillatt med en båtplass pr person.
- Tildeling av båtplass skjer på grunnlag av medlemsansiennitet og passende båt til plassen.
- Søknad om båtplass må bekreftes hvert år.
- Firma, organisasjoner og lignende kan ikke tildeles båtplass. Det kan gjøres unntak for allmennyttige organisasjoner.
- Det er båtforeningens ansvar å ha optimal utnyttelse av havnen. Internt bytte av båtplass må søkes om til båtforening.
- Innsyn på ventelistene skal være tilgjengelig for båtforeningene sine medlemmer og Stavanger kommune.
- Ventelistegebyr skal gjenspeile båtforeningens faktiske kostnader til å holde listene til enhver tid ajourført. Dette skal dokumenteres i båtforeningenes årlige regnskap.
- Arve-berettigede i rett linje, ektefelle/samboer/foreldre/barn kan etter søknad overta et medlemskap med rettigheter i båthavnen. Båthavnen kan være behjelpelig med søknaden.

5.5 Båtforeningenes fellesråd

Båtforeningenes fellesråd skal ivareta felles interesser til båtforeningenes medlemmer overfor offentlige og private institusjoner.

Alle kommunale småbåthavner plikter å være medlem i Stavanger Båtforeningers Fellesråd.

5 medlemmer i Båtforeningenes fellesråd tiltrer som faste medlemmer av faglig-råd for kommunale småbåthavner i Stavanger. Se pkt. 5.6

5.6 Faglig råd for kommunale småbåthavner

Det foreslås etablering av et faglig råd for kommunale småbåthavner. I saken redegjøres for rådets mandat, sammensetning, myndighetsområder og generelle regler for rådets virksomhet. Rådet er tenkt å bistå med oppfølging av handlingsplan for kommunale småbåthavner, og etableres innen 1.1.2014. BMU v/ Park og vei tillegges sekretærfunksjon for rådet.

5.7 Finansiering

Det er enighet mellom Båtforeningenes fellesråd og Stavanger kommune om at liggemeter båtplass er den mest rettferdige måten å beregne grunnleie og miljøtiltak på. Finansiering vil da bestå av dagens grunnleie + en egen miljøavgift.

Faglig råd, pkt. 5.6, forutsettes å foreslå prioritering av tiltak fra årsbudsjett, samt behandling av felles miljøtiltak med mer. Budsjett og arbeidsplan foreslås godkjent av Kommunalstyret for Miljø og utbygging forut hvert budsjettår.

Det er generell usikkerhet vedrørende kostnadsnivå til oppbygging etter ekstremvær, opprydding etter forurensing av sjøbunn og tiltak på dårlig grunn.

6. Insentiv ordninger

6.1 Besøksplasser.

Småbåthavnene bør ha tilbud på besøksplasser i den grad foreningene ser det er praktisk mulig. For de fleste småbåthavnene er det ikke naturlig å vektlegge dette i større omfang, da etterspørselen etter faste plasser er større enn etterspørselen etter besøksplasser.

Stavangerregionen Havn IKS har tilrettelagt og driver 2 gjestehavner for småbåter i Stavanger sentrum. Dette er Børevika gjestehavn med plass til 35 båter og Vågen gjestehavn med plass til 15 båter. Nærmere informasjon finnes på Stavangerregionen Havn IKS sine hjemmesider.

6.2 Utsetting og opplag av mindre båter, kajaker og kanoer.

Småbåthavnene kan ha tilbud til utsetting og lagring av mindre båter, kajaker og kanoer. Medlemmer som står på venteliste for å få utdelt båtplass, har mulighet til utsetting av småbåt fra rampe etter båtforeningens regler. Båtforeningen forplikter seg til jevnlig å gi byens øvrige befolkning muligheter for tilgang til båtutsettingsrampe mot en rimelig betaling, dersom det er mulig. Viser til kapittel 4, siste avsnitt i vedtatt grunnleieavtale. «Båtforening kan fastsette regler for ferdsel, parkering/fortøyning med kjøretøy og fartøy. Disse regler / planer skal godkjennes av Stavanger kommune.»

7. Opprydding av friområder ved sjøen

For å skåne våre fine friområder er det viktig å få fjernet og destruert utrangerte fritidsbåter, og annet vrakgods fortest mulig, slik at en unngår større skade på miljøet enn nødvendig.

Flere småbåthavner grenser til våre friområder. Småbåthavnene er gode observatører og kan gi Stavanger kommune opplysninger om uønskede forhold i og nær sjøen.

Det er foreslått at ressurser til forvaltning av småbåthavner dekkes av økte inntekter grunnleie. I samme sak er det foreslått oppfølging av ulovlig etablerte båtplasser i friområder og andre ulovlige forhold.

Det er viktig at du som småbåteier tenker miljø og tar de riktige miljøvalg gjennom hele året. Vis miljøansvar på din tur. Vi må regne med nye offentlige krav når det gjelder utslipp og forurensing. Tenk ikke på hva båtforeningen kan gjøre for deg, men hva du kan gjøre for den. Når det gjelder miljøarbeid ved sjøen, er vi på en måte alle i samme «båt».

8. Sluttord

Stavanger kommune vil sammen med Båtforeningenes fellesråd påse at mål og tiltak utføres som vedtatt i handlingsplan for kommunale småbåthavner. Mål og tiltak skal dokumenteres av hver enkelt småbåthavn.

Tenk deg om hvordan vil du møte sjøen, strandsonen og din småbåthavn når du skal ut å nyte sjølivets gleder.

Vis hensyn og bruk sunn fornuft.

God tur og god fornøyelse.

Et bedre båtliv for alle – på naturens premisser.

